

วันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2548 มีรายงานผู้ป่วยยืนยันโปลิโอรายใหม่ 18 ราย ในประเทศเยเมน รวมเป็นจำนวนผู้ป่วยยืนยันโปลิโอในประเทศนี้ 22 รายแล้ว ก่อนการระบาดครั้งนี้ประเทศเยเมน ไม่เคยพบเชื้อไวรัสโปลิโอธรรมชาติ (wild poliovirus) นับตั้งแต่มีระบบเฝ้าระวังผู้ป่วย AFP ในปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา เชื้อไวรัสโปลิโอธรรมชาติแยกที่ได้จากประเทศเยเมนในครั้งนี้ มีลักษณะทางพันธุกรรมที่ใกล้ชิดกับเชื้อไวรัสโปลิโอก่อโรคที่พบในประเทศซูดาน

ข้อบ่งชี้ที่ทำให้ทราบว่า มีการระบาดของโปลิโอเกิดขึ้น เริ่มต้นจากการพบผู้ป่วยโปลิโอ 4 ราย เมื่อวันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2548 ในเขตปกครองของรัฐบาลที่ชื่อว่า Hudeida ที่ตั้งอยู่บนชายฝั่งทะเลแดงทางตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศ ผู้ป่วย 18 ราย ล่าสุดรายงานจาก 5 เขตปกครองของรัฐบาล รวมทั้งเมืองหลวงของประเทศที่ชื่อ Sana'a และในระหว่างที่กำลังดำเนินการสอบสวน ได้พบผู้ป่วย AFP เพิ่มเติมในพื้นที่ที่มีการระบาด และได้ดำเนินการสอบสวนพื้นที่

ทีมจากกระทรวงสาธารณสุขของเยเมน ร่วมกับนักโรคติดต่อจากองค์การอนามัยโลก (WHO) กำลังสอบสวนการระบาดและได้วางแผนที่จะให้วัคซีนในวงกว้างทั่วประเทศ โดยจะใช้วัคซีนที่ทำมาจากไวรัสโปลิโอ 3 ชนิด (mOPV1) ซึ่งเป็นวัคซีนใหม่ โดยวัคซีนชนิดนี้จะให้ภูมิคุ้มกันต่อไวรัสโปลิโอธรรมชาติ 3 ชนิด ได้ดีกว่าวัคซีนเดิมซึ่งทำมาจากไวรัสโปลิโอทั้ง 3 ชนิด (trivalent OPV) ประเทศเยเมนได้มีการให้วัคซีนทั้งประเทศมาแล้ว 1 รอบ ระหว่างวันที่ 11 - 14 เมษายน พ.ศ. 2548 ก่อนที่จะมีการระบาดของโปลิโอเกิดขึ้น ประเทศเยเมนมีความเสี่ยงต่อการนำเข้าของเชื้อไวรัสโปลิโอธรรมชาติจากประเทศซูดาน ซึ่งมีการระบาดของโรคโปลิโออย่างต่อเนื่อง

แปลและเรียบเรียงจาก

Poliomyelitis outbreak spreads across Yemen; cases confirmed in Indonesia. Wkly Epidem. Rec. 2005, 80(18): 157-8. Available from: <http://www.who.int/wer/2005/wer8018/en/>

ในสัปดาห์ที่ 18 ระหว่างวันที่ 1 – 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 สำนักโรคติดต่อวิทยา ได้รับรายงานผู้ป่วยด้วยโรคในข่ายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาที่น่าสนใจ ดังนี้

1. โรค Leptospirosis พบผู้ป่วยเสียชีวิต 1 ราย

ผู้ป่วยเพศชาย อายุ 48 ปี อาชีพทำนา ที่อยู่ บ้านเขว้า ตำบลกุดเค้า อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น เริ่มป่วยวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2548 ด้วยอาการไข้และปวดขาทั้ง 2 ข้าง เข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยนอก ในวันที่ 15 เมษายน พ.ศ. 2548 ที่โรงพยาบาลมัญจาคีรี ต่อมาผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้นจึงเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยในที่โรงพยาบาลมัญจาคีรี

วันที่ 18 เมษายน พ.ศ. 2548 ด้วยอาการตัวเหลือง ตาเหลือง อ่อนเพลีย ปัสสาวะสีเข้ม ปัสสาวะน้อย ไขมันเลือดปนและเจ็บหน้าอก แพทย์วินิจฉัย Severe Leptospirosis with Acute renal failure ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ: Rapid Test พบ Lepto titer: positive, CBC: WBC 14,400 cell/mm³ (Neutrophils 92%, Lymphocytes 8%) Platelet 33,000 cell/mm³ ในวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2548 ผู้ป่วยอาการไม่ดีขึ้น มีอาการสับสน แพทย์จึงส่งเข้ารับการรักษาต่อที่โรงพยาบาลศูนย์ขอนแก่น และเสียชีวิตในวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2548 แพทย์วินิจฉัย Severe Leptospirosis with Septic shock with Acute renal failure จากการสอบสวนพบว่า สาเหตุของการเกิดโรคน่าจะเกิดจากการที่ผู้ป่วยมีอาชีพทำนา ต้องสัมผัสกับแหล่งน้ำและพื้นดินที่ชื้นและอยู่เป็นประจำ ประกอบกับในช่วงนี้มีฝนตกในจังหวัดขอนแก่นค่อนข้างบ่อย และอำเภอมัญจาคีรี เป็นพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค Leptospirosis ตลอดทั้งปี ประกอบกับการรักษาและวินิจฉัยโรคผู้ป่วยค่อนข้างล่าช้า จึงทำให้ผู้ป่วยมีอาการรุนแรงและเสียชีวิต ซึ่งการวินิจฉัยและรักษาโรค Leptospirosis ที่ถูกต้องและรวดเร็วจะลดความรุนแรง โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคเป็นประจำตลอดปี ควรตระหนักและคำนึงถึงโรคดังกล่าวด้วย

สถานการณ์โรค Leptospirosis ของประเทศไทยระหว่างเดือนมกราคม – เมษายน พ.ศ. 2548 ได้รับรายงานจำนวน 371 ราย เสียชีวิต 11 ราย

2. โรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบ จากเชื้อ *Neisseria meningitidis* ที่กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย

จำนวนผู้ป่วย 174 ราย เสียชีวิต 15 ราย ผู้ป่วยรายแรกได้รับแจ้งวันที่ 22 เมษายน พ.ศ. 2548 การระบาดของโรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบครั้งนี้รุนแรงที่สุดในรอบ 20 ปี ผู้ป่วยส่วนใหญ่มาจาก Old Delhi และ East Delhi ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีผู้อาศัยอยู่อย่างแออัด ปี พ.ศ. 2528 เกิดการระบาดของโรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบ ในอินเดีย มีการรายงานผู้ป่วยจากทั่วประเทศ จำนวน 6,000 ราย เสียชีวิต จำนวน 800 ราย

สำหรับสถานการณ์โรคเยื่อหุ้มสมองอักเสบในประเทศไทย จากข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาที่ได้รับรายงานระหว่างเดือน มกราคม - เมษายน พ.ศ. 2548 พบผู้ป่วย 10 ราย เสียชีวิต 3 ราย

3. โรคไข้ไทฟอยด์ ในรัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย

มีผู้ป่วยจำนวน 589 ราย เสียชีวิต 2 ราย ในเดือนเมษายน พ.ศ. 2548 จากการสอบสวนพบว่า ระบบสุขาภิบาลและแหล่งน้ำไม่ดี เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดการแพร่ระบาดของโรค และประกอบกับผู้คนที่อยู่ใกล้ชิดรวมกัน ในเมืองที่ค่อนข้างใหญ่และชนบทในรัฐกลันตัน ทำให้มีการระบาดมากขึ้น รัฐกลันตันมีชายแดนติดกับจังหวัดนราธิวาส สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส ประสานงานกับรัฐกลันตันในการดำเนินงานเฝ้าระวังโรคไข้ไทฟอยด์ นอกจากนี้ทำหนังสือแจ้งสถานบริการในจังหวัดทั้งภาครัฐและเอกชน เฝ้าระวังผู้ที่มีการเข้าข่ายโรคไข้ไทฟอยด์ ขณะนี้จำนวนผู้ป่วยไข้ไทฟอยด์ในจังหวัดนราธิวาส ตั้งแต่เดือนมกราคม – เมษายน พ.ศ. 2548 ได้รับรายงาน 16 ราย

